

JAS - - Bible En Ayizo

Jaki

Jaki

Jaki

Jaki wěmáa

Jaki wěmáa

Xónúusóqótê

Jaki sùsú wê dqô akôjijéwěmáa yǒyó ɔ mê. Jaki dqé wláan wěmáa xé ɔ wê nyí Jezu sín nɔvǐ dqé dqô xó dqô mesédó lé wěmáa mē ɔ (Mesédó 15.13). Ú xó wê Pɔlu lěvǔ dqô dqô Kolentinu lé wěmáa mē (1 Kolentinu 15.7). Wěmáa xé ɔ, akôta wě-awe Izlayéli tɔn dqé gba kpé gbɛ ɔ bí mē lé wê Jaki wláan sé dó ; tɔgun Mawu tɔn ɔ bí wê e sé dó. Wěmáa xé ɔ ná é nǔnywe dqé é dqô ná zán lé, bo kplón nǔ é, ná é na nɔ dó vivé nǔ dqô gbɛ dqagbɛ zínzán sín ali nu. Đó, gbɛ xé ɔ dqé mē mǐ tē ɔ gó kpó nǔ nyananyána wíwa kpó metáfú

kpó. Jaki ḍô xó dó nũ ṭênme-ṭênme ḍeé nɔ jɔ dó mĩ ji ḍô gbeme fí lé wú. E ḍô xó dó ḍeé mĩ ḍó na nɔ wâ nũ ḍó ḍô ṭênkpón kpó medókpón kpó hwenu lé wú, e ḍô xó dó ḍɔkun kpó ya kpó wú, e ḍô xó dó ḍeé mĩ na nɔ hen ḍě ṃiṭɔn wú ganji ḍó ɔ. Jaki le ḍô xó dó nũḍîḍî kpó nũwiwa lé kpó wú.

Ɖeé è má wěmáa xé ɔ ṃê ḍó ɔ ḍie :

Gbedoname (Jaki 1.1)

Nũḍîḍî kpó nũnywe kpó (Jaki 1.2-8)

Ya kpó ḍɔkun kpó (Jaki 1.9-11)

Medókpón kpó ṭênkpón kpó (Jaki 1.12-18)

Gbetó né ṣê Mawuxó ɔ, bo bló d'e ji (Jaki 1.19-27)

È má ḍê medé dó vo ná medé o (Jaki 2.1-13)

Nũḍîḍî kpó nũwiwa lé kpó (Jaki 2.14-26)

È né hen ḍě ṃeṭɔn wú ganji (Jaki 3.1-18)

È má jó medé dó ná jɔḍo gbeme fí ṭɔn lé o (Jaki 4.1—5.6)

Nũkplónme ṭênme-ṭênme lé (Jaki 5.7-20).

1

Gbedoname

¹ Nye Jaki, ɔ́eé nyí Mawu kpó Aklunô Jezu Klisu kpó sín meséntó ɔ wê ɔ́o gbe ná Izlayéli sín akôta wě-awe ɔ́eé gba kpé gbe ɔ bí mē lé.*

Mi ɔ́o hũnkúkú ɔ́o tẽnkpón kpó medókpón kpó hwenu

² Nɔvĩ lé, ná medókpón tẽnme-tẽnme lé ɔ́o wá ná mi ɔ, xôme né nɔ hun mi tawun. ³ Ɖó, mi lɔsú mi nyó ε ɔ́o ná nũɔ́ɔ́ɔ́ mitɔn kpéwu bo nô tê ɔ́o medókpón lé mē ɔ, e nɔ zón bo è nɔ lí ɔ́o. ⁴ Amǎ, mi ɔ́o na lí ɔ́o káká yĩ vivɔnúu ; né ɔ, mi na zin, blǎ ɔ́e má só na ɔ́o mi wú ge, bo nũɔ́e má na hwedo mi ge. ⁵ Ná nũnywe hwedo medé ɔ́o mi mē hũn, né byɔ Mawu, ná e na ná ε. Ɖó, Mawu nɔ ná nũ me bí kpó xômehúnhún kpó, bo e má nɔ ɔ́o xó ɔ́e d'e wú ge. ⁶ Amǎ, me ɔ ɔ́o

*1.1 Matíe 13.55 ; Maki 6.3 ; Mesédó 15.13 ; Galatinu 1.19

na byo kpó nǔdîdî kpó, bo má dó na xô nǔ kpón ge. Đó, me deé no xô nǔ kpón o cí deé axû no mli, bo jehon no xô e yî adusí-amyo dó o xá. ⁷ Me mǎwunkɔton né má dó nukún dô mí na mô nǔde yî dô Aklunê de o. ⁸ Đó, ayi úton má no nê fí dokpó ge, bo nǔwíwa úton lé bí no nyí 'ma bló a?', 'má gbo a?'

Wamamɔno kpó dɔkunno kpó

⁹ Nɔvǐ deé nyí wamamɔno o né je awǎ ; dó, Mǎwu só ε dó aga. ¹⁰ Nɔvǐ deé je dɔkun o lɔsú né je awǎ ; dó, Mawu só ε hwe. Dɔkunno sín gbe na wáyî, dî deé gbě no xô sé, bo e no wáyî dó o xá. ¹¹ Hweyivó no hun, bo yǒzo úton no syén bo no fyɔ gbě. Gbě o sín sé no je ayí, bo no kpo acó. Mǎ wê dɔkunno sín gbe lɔsú na wáyî blewun dô azǎ úton lé mê dó o né.

Tênkpón kpó medókpón kpó

¹² Nǔ nyó ná me deé no de dô medókpón hwenu o. Đó, ná e gbɔn medókpón o mê dín wáyî o, Mawu na ná ε gbe mavɔ-mavɔ deé sín akpâ e dó ná me deé yí wǎn n'ε lé o. ¹³ Đô tênkpón hwenu o, medé né má no

ḍô Mawu wê ḍo mí tênkpón o. Đó, nǔḍé má na
kpéwu bo sísé Mawu bɔ na wâ nǔ nyananyána ge. Ú
lɔsú má ka nɔ sísé meḍé dó nǔ nyananyána mê ge.

¹⁴ Amǔ, joḍo nyananyána me lɔsú tɔn wê nɔ dɔn me,
bo nɔ flú me, bɔ è nɔ je tênkpón mê. ¹⁵ Ná è ná ali
joḍo nyananyána né ɔ, e nɔ hen hwɛhuhu wá ; bɔ ná
hwɛhuhu ɔ wá yí tênme bí ɔ, e nɔ ji kú ná me. ¹⁶ Nɔvǐ
vénávéná lé, mi má blé miḍé o. ¹⁷ Mawu wê nɔ ná
nǔníná ḍagbɛ lé bí kpó ajo ḍéé wú xó ḍé má tê ge lé
bí kpó me. Ú me ḍéé dá wɛziza ɔ de wê nǔ né lé nɔ
zón. Mawu né ɔ má nɔ ḍyɔ ge ; e na bo ḍô ḍě ɔ, fí ḍé
má nɔ dó zǐnflu n'ɛ ge. ¹⁸ Ú lɔsú wê jóḍó bo ná gbɛ
mǐ, gbɔn xó útɔn ḍéé nyí nǔgbó ɔ mê. Né ɔ, mǐ na
nyí me nukɔntɔn lé ḍô nǔdídá útɔn lé mê.

Gbetó né sê Mawuxó ɔ, bo bló d'e ji

¹⁹ Nɔvǐ vénávéná lé, ayi mitɔn né nê xó né ɔ ji ganji.
Me ḍokpó ḍokpó né nɔ nê gbesisɔmê, bo na nɔ ḍó tó
xó ; amǔ, né má nɔ hwlendo xóḍiḍô o, né má ka nɔ
yáwǔ sîn xôme o. ²⁰ Đó, xômesin gbeto tɔn má nɔ wâ

nũ ɖeé sɔgbe ɖô Mawu nukúnmê ɔ ge. ²¹ Né ɔ wútú ɔ, mi jó nũ kúɖükúɖũ wíwa alɔkpa lé bĩ, kpó adanuwíwa lé bĩ kpó dó, bo yí xó ɖeé Mawu dó dó ayi mitɔn mê ɔ kpó meɖésóhwe kpó. Ɖó, xó ɔ ɖó hlǎnhlón bo na hwlǎn mi gán.

²² Mi má nɔ sê Mawuxó ɔ kpowun bɔ e vɔ o ; amǎ, mi nɔ bló d'e ji. E má nyí mǎ ge ɔ, midé wê mi ɖo blé ɔ. ²³ Ɖó, ná meɖé nɔ sê Mawuxó ɔ bo má nɔ bló d'e ji ge ɔ, me ɔ cí me ɖeé kpón wěkpén mê, bo m̄ ɖeé nukúnmê útɔn lɔsú tê ɔ xá. ²⁴ Ɖeé me ɔ kpón úɖé vɔ ɔ, e ɖîdó, bo ka le wɔn ɖeé e tê ɔ haɖokpó. ²⁵ Amǎ, me ɖeé nɔ gbéjé sɛn maɖoblǎ ɖeé nɔ ná me vivo ɔ kpón ganji, bo nɔ só úɖé jó ná, bo má nɔ sê kpowun bo nɔ wɔn ge, lobo nɔ bló d'e ji ɔ, Mawu na dó ná me ɔ ɖô nũwíwa útɔn lé mê.

²⁶ Ná meɖé ɖô mí nɔ sɛn Mawu, lobo má n̄ nukle dó ɖě útɔn ji ge ɔ, úɖé wê e ɖo blé ɔ, bɔ Mawu sɛnsen útɔn má hwén nũɖé ge. ²⁷ Sɛnsen nũgbó nũgbó ɔ, sɛnsen maɖoblǎ ɖeé nɔ nyó Mawu nukúnmê ɔ wê nyí

đô è ne kpé nukún dó tócyɔví alǒ nɔcyɔví lé kpó
asúkúsî lé kpó wú dô awǔvé étɔn lé mê ; è ne má
lɔɔn ná gbeme fí sín nǔ lé né hen we kúđǔ o.

2

Mi ma nɔ cán me mê o

¹ Nɔví lé, mi me đeé đî nǔ ná Aklunô gigóónô mǐtɔn
Jezu Klisu lé ɔ, mi má nɔ đê međe dó vo ná međe o.

² Mǐ né só kpóndéwu đokpó : nya đɔkunnɔ đé dó avɔ
akwá đaxó tɔn, bo dó alɔgan síkanɔ, bo byɔ agun
mitɔn mê ; bɔ wamamɔnɔ đé lɔsú dó awu vúnvún,
bo byɔ agun ɔ mê. ³ Mi na đó sísí ná nya đeé dó avɔ
akwá đaxó tɔn ɔ, bo na đô n'ɛ đô : « Hi ɔ, flén tên
đagbɛɛ đagbɛɛ xé ɔ mê » ; lobo na đô ná wamamɔnɔ
ɔ đô : « Hi ɔ, nô tê đô flén », alǒ « Flén kɔɔ mê đô afê
ce kpá. » ⁴ Ná mi bló mǎ ɔ, me đě né mi đo đê dó vo
ná me đě né a e ? Ná mi bló mǎ ɔ, má nyí hwedɔtɔ
né mi huzú bo đo ayi nyananyána đeé đô xôme ná
mi ɔ zán ge a ? ⁵ Nɔví vénávéná lé, mi đó tó bo sê !

Mi má nyó ε ḍô Mawu wê cán me deé gbetó lé nɔ só m̄ô wamamɔnɔ ná lé ge a ? E cán é bo na só e huzú dɔkunnɔ ná ḍô n̄ḍîḍî m̄ê, bo na ná é axósúḍûto deé sín akp̄a e dó ná me deé yí w̄ăn n'ε lé ɔ. ⁶ Am̄ǎ mi lé ɔ, mi nɔ m̄ô n̄vɔn̄ô ná wamamɔnɔ lé. E má nyí dɔkunnɔ lé wê nɔ ḍo mi táfú ɔ, bo nɔ ḍo mi d̄ɔn yî hwe nukɔn ge a ? ⁷ É lé wê nɔ ḍo n̄ nyananyána ḍô dó nyĩkɔ ḍagbɛɛ deé Mawu ná mi ɔ wú a e ? ⁸ Ná mi nɔ nyî Axósúḍûtô Mawu tɔn sín s̄én deé è wláan dó Mawuxó ɔ m̄ê bo ḍô : « *Yí w̄ăn ná nɔzo tɔwe ḍî hi lɔsú xá* » ɔ ɔ, h̄ñ n̄ ḍagbɛɛ wê mi ḍo w̄a ɔ. ⁹ Am̄ǎ, ná mi nɔ ḍo me ḍě ḍê dó vo ná me ḍě ɔ, hwe wê e nyí bɔ mi ḍo hu ɔ, bɔ Mawusén ɔ na ḍó hwe ná mi. Đó, mi vé tólî ná. ¹⁰ Đó, ná me ḍé nɔ nyî s̄én ḍělé b̄ĩ, bo ka gba ḍokpó gee ɔ, s̄én ɔ b̄ĩ wê e gba. ¹¹ Me deé ḍô : « *Ma le aga o* » ɔ, me ḍokpó ɔ ján wê le ḍô : « *Ma hu me o* ». Né ɔ wê zón, ná a má le aga ge, bo ka hu me ɔ, h̄ñ a gba Mawusén ɔ. ¹² Mí nɔ ḍô xó bo nɔ w̄a n̄ ḍî me deé e na zé s̄én deé nɔ na vivo me ɔ só ḍô hwe ná

ɔ xá. ¹³ Đó, me ɔeé má kú nǔbláwǔ ná me ɔ,
Mawu má na kú nǔbláwǔ n'ε ɔô hwεɔzangbe γε.
Amǔ, me ɔeé nɔ kú nǔbláwǔ ná me ɔ, ado má na hu
i dó hwεɔɔ wú γε.

Nǔɔiɔi kpó nǔwíwa lé kpó

¹⁴ Nɔvǐ lé, ná meɔé ɔô mí ɔó nǔɔiɔi, bɔ e má nɔ wá
nǔɔé bo nɔ ɔêxle γε ɔ, nǔ te wánú nǔɔiɔi útɔn nyí ?
Nǔɔiɔi né ɔ ka na kpéwu bo hwłěn me ɔ gán a ?

¹⁵ Mǐ né sɔ kpóndéwu nɔvǐ súnnú, alǔ nɔvǐ nyɔnú ɔeé
má ɔó avɔ, alǔ nǔ ɔeé é na ɔú ayǐhóngbe ayǐhóngbe
γε ɔ tɔn. ¹⁶ Bɔ meɔé ka nê mi mê bo ɔô ná é ɔô : «
Nɔvǐ lé, mi yi ɔô fífá mê, mi dó awu ganji, bo ɔú nǔ
bo gó xô ! » bɔ mi má ka ná é nǔ ɔeé ɔô táji bɔ é na
nê gbε ɔ γε ɔ, nǔ te é na mê t'e mê ? ¹⁷ Mǔ ɔokpó ɔ,
ná meɔé ɔô mí ɔó nǔɔiɔi, bɔ e má nɔ wá nǔɔé bo nɔ
ɔêxle γε ɔ, nǔɔiɔi né ɔ ɔ, nǔɔiɔi kúkú wê e nyí.

¹⁸ Vlavóó, meɔé na ɔô : « "Hi ɔ ɔ, a ɔó nǔɔiɔi, bɔ nye
ɔ ɔ, un ɔó nǔwíwa lé." Un na ɔô ná me ɔ ɔô : "Dǔ
nǔɔiɔi tɔwe ɔeé má ɔó nǔwíwa ɔé γε ɔ xya un, bɔ

nye ɔ ɔ, un na dó nǔdîdî ce xya we gbɔn nǔwíwa ce lé mê." »¹⁹ A dî nǔ dî Mawu ɔkpó gee wê tiin a e ? E nyó ganji. Ye nyananyána lé lɔsú dî nǔ bo nɔ sísó.

²⁰ Nǔmánywetó ! A jódó na mô nǔ je ε mê dî nǔdîdî ɔeé má dó nǔwíwa ɔeé ge ɔ má nyí nǔdêwânú ge a ?

²¹ Ablaxamu, tógbó mǐtɔn ɔ, nǎ Mawu só ε mô hwejiɔnô ná dó ? Nǔwíwa útɔn lé wê zón bɔ Mawu só ε mô hwejiɔnô ná. Đó, è dî gbesisɔmê bo na só vǐ útɔn Izaki só sán avǔ nyí ná Mawu dî avǔsánkpe ji.

²² A má mô a ? Ablaxamu ɔ, nǔdîdî útɔn kpó nǔwíwa útɔn lé kpó bǐ wê wâ azǔ dó kpó, bɔ nǔwíwa útɔn lé zón bɔ nǔdîdî útɔn sɔgbe. ²³ Mǔ wê xó ɔeé è wláan dó Mawuxó wěmáa mê ɔ jɔ dó ɔ né. Đó, e wláan bo dî : « *Ablaxamu dî nǔ ná Mawu, bɔ Mawu só ε mô hwejiɔnô ná, bo yló ε dî xóntôn útɔn.* »²⁴ Mi má mô diin dî nǔwíwa wê nɔ zón bɔ gbetó nɔ nyí hwejiɔnô a ? E má nyí nǔdîdî kédeé wê nɔ zón ge. ²⁵ Mǔ ján wê e nyí dó ná Hlaxabu tɔnyató ɔ né. Mawu só ε mô hwejiɔnô ná dó nǔwíwa útɔn lé wútú ; dó, e yí me

ḡeé tōgun Izlayéli tɔn sé dó lé, bo gó alɔ ná é bɔ é
gbɔn ali ḡěvǒ bo yî. ²⁶ Ðî ḡeé agbazaa ḡeé mē gbigbɔ
má te ge ɔ nyí nǔ kúkú ḡó ɔ, mǎ ḡokpó ɔ ján wê
nǔḡîḡî ḡeé má ḡó nǔwíwa ḡé ge ɔ nyí nǔḡîḡî kúkú
ḡó ɔ né.

3

È né hen ḡě me tɔn wú ganji

¹ Nɔvǐ lé, mi me súsú né má jóḡó ná nyí
nǔkplónmetó o. Ðó, mi nyó ε ḡô hwe ḡeé è na ḡô xé
mǐ ɔ na syén hú me ḡělélé tɔn tawun. ² Mǐ me bǐ wê nɔ
hu hwe gbɔn alɔkpa súsú mē. Ná meḡé má nɔ hu
hwe gbɔn xóḡîḡô útɔn lé mē ge ɔ, me né ɔ má ḡó blǎ
ḡé ge, bo kpéwu bo na ḡû ḡô ú lɔsú gbetó ɔ bǐ ji. ³ Mǐ
nɔ dó gan nuu ná só lé, ná é na wâ nǔ ḡeé mǐ jóḡó
ḡô é né wâ ɔ. Gbɔn mǎ ɔ, mǐ nɔ kpé agbazaa étɔn bǐ
ji, bɔ é nɔ gbɔn ali ḡeé mǐ jóḡó ḡô é né gbɔn ɔ. ⁴ Mi
le kpón nǔ dó tōjihún lé wú. É nɔ dó agba tawun, bɔ
jehɔn ḡaxó ḡé wê nɔ sísé é ; có ɔ, nǔ kpevi ḡé ján wê

no jló kô ná é, bo no zón bo t̄jihúnkúntó lé no jló kô ná t̄jihún ɔ yî fí ɔ́é jó́dó é ɔ. ⁵ M̄ p̄ε wê ɔ́é l̄sú t̄. Awǔj̄ɔnú kp̄evi ɔ́é j̄án wê ɔ́é nyí ɔ́ô m̄í wú. Am̄, m̄í no zán ɔ́é ɔ bo no yí go n̄ú ɔ́axó ɔ́axó lé t̄ɔn ná. Mi kp̄ón ɔ́é mȳɔ kp̄evi ɔ́é no ji zungbó ɔ́axó ɔ́é ɔ́ó ɔ.

⁶ ɔ́é l̄sú ɔ, e cí mȳɔ xá. Flén wê n̄ú nyananyána lé b̄í no n̄ô, bo nyí awǔj̄ɔnú ɔ́ô m̄í wú. E no hen m̄í kúǔ b̄í. E no zé zomaci sín mȳɔ ɔ́é ɔ́ô ú l̄sú j̄í ɔ, bo no só hen gbezán m̄í t̄ɔn b̄í gblé ná. ⁷ Gbetó hen ɔ, e na ɔ́ú ɔ́ô k̄ânlin al̄kpa al̄kpa lé b̄í ji : gb̄ék̄ânlin lé, x̄éví lé, k̄ânlin ɔ́é no sá gb̄ɔn k̄ɔɔ m̄é lé, kp̄ó t̄m̄ek̄ânlin lé kp̄ó, bo é na s̄é gbe n'ε ; bo gbetó bló n̄úgbó. ⁸ Am̄, m̄é ɔ́é má kp̄éwu bo na ɔ́ú ɔ́ô ɔ́é ú ɔ ji ḡε. N̄ú baɔ́abáɔ́a ɔ́é wê e nyí, bo è má kp̄éwu bo na hen ε dó fí ɔ́okpó ḡε, bo gó kp̄ó aǔ ɔ́é no hu m̄é ɔ kp̄ó. ⁹ M̄í no zán ɔ́é ɔ bo no kp̄â Aklun̄ô, Tó m̄í t̄ɔn. Ú j̄án wê m̄í no l̄e zán, bo no dó nuu gbetó ɔ́é M̄áwu dá ɔ́ó akp̄aj̄le út̄ɔn m̄é ɔ. ¹⁰ Nuu ɔ́okpó ɔ m̄é wê kp̄édónam̄é sín xó lé kp̄ó nuudo sín xó lé kp̄ó no t̄ɔn

zón ; nɔvĩ lé, nũ má dọ na nyí mǎ ge. ¹¹ Sín vívì kpó sín vlevle kpó nɔ tón zón tǎjɔtên dọkpó ɔ mē wê a ?

¹² Nɔvĩ lé, fígitín má nɔ sén olivu ge, bɔ vǐwuntín má nɔ sén fígi ge. Mǎ dọkpó ɔ, tǎjɔtên dẹé nɔ ná sín je ve ɔ má nɔ le ná sín vívì ge.

Nũnywe dẹé zón Mawu de ɔ

¹³ Menú wê dọ mi mē bo dọ nũnywe, bo nɔ m̄ nũ je nũ mē ? Me ɔ né dẹxle gbɔn walɔ dągbɛɛ útɔn mē ; né dẹxle gbɔn nũ dẹé e nɔ w̄ kpó mɛdésóhwe kpó, kpó nũnywe kpó ɔ mē. ¹⁴ Amǎ, ná awũhwan baɗabáɗa kpó ce ján wê na nyó sín línlín kpó gó ayi mē ná mi ɔ, mi má nɔ yí go dọ mí dọ nũnywe o, e má nyí mǎ ge ɔ, ajan né mi dó né, bo gbé nũgbó dọ ɔ.

¹⁵ Nũnywe né ɔ má zón Mawu de ge, ayǐgba ji tɔn wê e nyí, bo nyí gbɛtɔ sín nũnywe ; è na dọ ɔ, awǒvi sín nũnywe wê e nyí. ¹⁶ Đó, fí dẹé awũhwan kpó ce ján wê na nyó sín línlín kpó tē ɔ, wuluwúlu kpó nũ nyananyána alɔkpa súsú kpó wê è nɔ m̄ dọ flén.

¹⁷ Amǎ, je nukɔn ɔ, nũnywe dẹé zón Mawu de ɔ,

nŭnywe mímé wê. Né ɔ godó ɔ, na medé dó nŭnywe né ɔ, me ɔ nɔ dín fífá, e nɔ nyó xôme, e nɔ nê kâncíca dɔgbɛɛ mê xé me lé, e nɔ kú nŭbláwŭ ná me tawun ; me ɔ nɔ wâ nŭ dɔgbɛɛ hwebĩnu, bo má nɔ nê medé ji ge, e má nɔ wâ yɛmɛnu ge. ¹⁸ Me deé yí wǎn ná fífá, bo nɔ xô fífá kân lé ɔ, nŭwíwa étɔn lé nɔ cí ajinukún dé xá, bɔ é dó, bɔ sínsén deé e nɔ ná ɔ wê nyí nŭjɔjɔwíwa.

4

Afôkú deé jɔɔo gbɛmɛ fí tɔn lé nɔ hen wá lé

¹ Nŭte nɔ hen tágba kpó jɛ lé kpó wá mi mê ? Má nyí nŭjɔɔome mitɔn deé nɔ dɔ avun xô xé mi hwebĩnu dô agbazaa mitɔn mê lé wê a e ? ² Nŭ nɔ jódó mi, bɔ mi má nɔ kpéwu bo nɔ dó ge ; né ɔ nɔ zón bɔ mi nɔ dɔ gbesisɔmê, bo na hu mɛ. Nŭ deé me dĕ ɔ dó ɔ nɔ vé ná mi, bɔ mi má nɔ kpéwu bo nɔ dó ge ; né ɔ nɔ zón bɔ mi nɔ je jɛ dô ji, bo nɔ je tágba je ji. Mi má nɔ mê nŭ deé mi dɔ dín ɔ ge ; dó, mi má

nɔ byɔ ɣɛ. ³ Mi na bo byɔ ɔ, mi má nɔ m̃ yí ɣɛ ; ɔ́, mi ma byɔ kpó línlín ɔagbɛɛ kpó ɣɛ, nũ ɔ́é mi ɔ́ byɔ ɔ, gbɛɔ̀ɔ̀ɔ̀ mitɔn wê mi ɔ́ byɔ ná ɔ. ⁴ Gbetó gbejimanɔ́ xé lé wê ! Mi má nyó ɛ ɔ́ mɛ ɔ́é yí wǎn ná gbɛmɛ fí sín nũ lé ɔ, kɛntó wê e nɔ huzú ná Mawu ɣɛ a ? Hũn ná mɛɔ́ jóɔ́ na yí wǎn ná gbɛmɛ fí sín nũ lé ɔ, kɛntó wê e nɔ huzú na Mawu. ⁵ Mi má védó ɔ́ nũ ṽnúu wê nyí xó ɔ́é è wláan dó Mawuxówěmáa ɔ m̃ o. È wláan bo ɔ́ : « Mawu nɔ hwan awũ ɔaxó ɔ́é dó Yɛ ɔ́é e só dó m̃ m̃ ɔ ji. » ⁶ E ɔ́ m̃ có, Mawu nɔ ná fénú ɔaxó ɔ́é m̃ ; ɔ́ Mawuxówěmáa ɔ lɛ ɔ́ : « *Mawu nɔ gbé goyitó lé xó, am̃ e nɔ ná fénú útɔn mɛ ɔ́é nɔ só éɔ́ hwe lé.* » ⁷ Hũn, mi bo sê tónú ná Mawu. Mi cí t̃é dó Awövi wú, bɔ e na hɔn yí zɔ ná mi. ⁸ Mi sêkpó Mawu, bɔ e na sêkpó mi. Mi mɛ hwɛhutó lé, mi ɔ́é alɔ zón nũ nyananyána mɛ. Mi mɛ ɔ́é ayixa má ɔ́é fí ɔ́kpó ná ɣɛ lé, mi klán ayixa mitɔn ɔ́é wiwe ji. ⁹ Mi kpón ɔ́é nũ mitɔn blá awũ ɔ́é ɔ ! Mi nɔ aluwɛ m̃ bo ví avĩ ; nũkíko

mitɔn né huzú aluwe, bo awǎjije mitɔn né huzú awǔblá ná mi. ¹⁰ Mi só miɔé hwe ɔô Aklunô nukɔn, bo e na só mi dó aga.

Mi má dá hwe ná meɔé o

¹¹ Nɔvǐ lé, mi má nɔ ɔô xó nyananyána dó miɔé lé wú o. Me ɔéé nɔ ɔô xó nyananyána dó nɔvǐ útɔn wú, alǒ bo nɔ dá hwe ná nɔvǐ ɔé ɔ, Mawusén ɔ wú wê e ɔô xó nyananyána dó, bo dá hwe ná. Ná a ka dá hwe ná sén ɔ ɔ, a má só nyí sén ɔ nyitó ge, amǒ a huzú hweɔɔtɔ ná sén ɔ. ¹² Mawu ɔokpónô gee wê nyí sén ɔó ayǐ tɔ, ú ɔokponɔ gee wê le nyí hweɔɔtɔ. Mawu ɔokpónô gee wê kpéwu bo na hwlěn me, ú ɔokpónô wê kpéwu bo na le jó me dó bo e na dɔn. Amǒ, hi ɔ ɔ, menú wê a nyí bo na dá hwe ná nɔzo tɔwe ?

Mi má só miɔé dó aga o

¹³ Mi me ɔéé nɔ ɔô : « Égbe, alǒ sóɔ ɔě jaa ɔ, mǐ na yí tô lě mê, mǐ na yí bló xwê ɔokpó ɔô dɔn ; mǐ na wâ ajǒ bo na mî akwá » lé ɔ, mi ɔó tó. ¹⁴ Mi má nyó ɔéé gbe mitɔn na cí sóɔ ɔéé ja ɔ nyí ge. Ahǔn xá wê

gbε mitɔn cí ; e nɔ sú, bɔ e nɔ zaandé kpowun ɔ, e nɔ le kên. ¹⁵ Nũ ɔ́eé mi ɔ́o na nɔ ɔ́ô ɔ ɔ́ie : « Ná e jóɔ́o Aklunô ɔ, mĩ na nô gbε, bo na wâ nũ lě, bo na wâ nũ lě. » ¹⁶ Amɔ, mi lé ɔ, mi nɔ yí go bo nɔ sîn adăn. Goyíyí alɔkpa né má ka nyó ge. ¹⁷ Né ɔ wútú ɔ, me ɔ́eé nyó nũ ɔ́agbεε wâ bo má nɔ wâ ge ɔ, hwe wê me ɔ ɔ́o hu ɔ.

5

Dɔkunno lé na m̄ awǔvé

¹ Mi ɔ́o tó, mi me dɔkunno lé ! Mi ví avĩ bo ná alě, ɔ́o nũ nyananyána ɔ́eé na jɔ ɔ́o mi ji lé wútú.

² Dɔkun mitɔn lé gblé, bɔ kɔɔ ɔ́ú avɔ mitɔn lé.* ³ Síká mitɔn kpó akwágan mitɔn lé kpó je kô. Bɔ kô ɔ́eé nũ né lé je ɔ na ɔ́e kúnúu nyananyána ɔ́o mi wú, bo na ɔ́ú agbazaa mitɔn ɔ́i ɔ́eé myɔ nɔ fyɔ nũ ɔ́o ɔ́á.

Zaandé diin ɔ, gbε ɔ na vɔ ; e ɔ́ô mǔ có, mi ɔ́o dɔkun kplé ɔ. ⁴ Mi gbé axó sú ná azǔwâtó ɔ́eé nɔ ya

*5.2 Matíe 6.19

ajinukún ná mi dō gle miton mē lé, bɔ é dɔ vo sa ɔ.
Axwá étɔn dī káká bo je tó mē ná Aklunô
Nũbĩwúkpetó ɔ. ⁵ Gbe wê mi nɔ dũ, bo nɔ zán nũ deé
xô akwá lé dō ayĩgba ɔ ji. Mi dũ nũ bo dó jǒ dī
kânlin deé è nyi dó ayĩ ná gbe deé gbe è na kpláan e
yĩ lanhutɛn, bo na hu ɔ xá. ⁶ Mi dá hwe ná xômɛvɔnô
lé, bo hu é ; é má ka dɔn nũ xé mi ge.

Mi yĩ agbǒji, bo xô de

⁷ Nɔvĩ lé, mi kúhũn káká je hwenu deé Aklunô na
wá dó ɔ. Mi kpón nũ dó glesi wú, e nɔ kúhũn bo nɔ
nô tê, bɔ ayĩgba nɔ ná ajinukún dagbɛɛ lé. E nɔ nô tê
káká bɔ jikun nukɔntɔn nɔ bé, káká yĩ je jikun
godôɔn ɔ hwenu. ⁸ Mi lɔsú, mi bo kúhũn bo kpan
akón ; dó, Aklunô sín wiwa ko sêkpó.

⁹ Nɔvĩ lé, mi má nɔ je hwe midé lé tɔn o, né ɔ Mawu
má na dá hwe ná mi ge. Hweɔɔtó ɔ ko wá, bo dō hɔn
ɔ ji. ¹⁰ Nɔvĩ lé, gbeyidôɔtó deé ji Aklunô Mawu dō xó
gbɔn lé kúhũn dō awũvé lé mē. Mi bló dī é xá. ¹¹ Mɛ
deé dó akón ná awũvé lé ɔ, mĩ nɔ kpâ gbe ná é. Mi

sê ɖeé Jǎbu kúhǔn ɖó ɔ ; bɔ vivɔnúu útɔn ɔ, mi mǎ
nǔ ɖeé Aklunǎ Mawu wǎ n'ε ɔ. Ɖó, Aklunǎ Mawu
nyó xǔme tawun, bo nɔ kú nǔbláwǔ ná me.

¹² Nɔvǐ lé, ɖô táji ɔ, mi má nɔ xwle jǐxwé o, mi má
nɔ xwle ayǐgba o, mi má ka nɔ xwle nǔ ɖěvǒ ɖé o !
Ná xó mitɔn nyí "εεn" ɔ, né bo nyí "εεn". Ná "Éǒ" wê
ɔ, né bo nyí "éǒ" ; né ɔ Mawu má na dá hwe ná mi
ge.

¹³ Medé ɖô awǔvé mê ɖô mi mê a ? Né xǔ ɖe. Medé
ɖô awǎjiǐe mê ɖô mi mê a ? Né ji han bo kpǎ Mawu.

¹⁴ Medé ɖô mi mê bo ɖo azon je a ? Me ɔ né yló
agunmexó lé ná é na dó ami táa n'ε, bo xǔ ɖe n'ε ɖô
Aklunǎ nyǐkɔ mê.* ¹⁵ Ná é xǔ ɖe ná azinzɔnnɔ ɔ kpó
nǔɖǐɖǐ kpó ɔ, azon útɔn na gbɔ. Aklunǎ na bló bɔ e
na je tê bí ; bɔ ná e ko hu hwe ɖé vlavóó ɔ, Mawu na
só hwe ke ε. ¹⁶ Mi bo nɔ ɖô hwe mitɔn lé ná miɖé lé,
bo nɔ xǔ ɖe ná miɖé lé, né ɔ azon mitɔn lé na gbɔ.
Nǔjɔjɔwató sín ɖe nɔ ɖó hlǎnhlǎn, bɔ e hen ɔ, e na

*5.14 Maki 6.13

bló nŭ ɖaxó ɖaxó lé. ¹⁷ Eli ɔ, gbetó mǐ xá wê e nyí. E
xô ɖe kpó vǐvé dó ná nŭ kpó ná jikun né má ja o, bɔ
jikun má ja dó ayǐgba ɔ ji ge káká ná xwê atôn
adaɖé. ¹⁸ Né ɔ godó ɔ, e le wá xô ɖe bɔ jǐxwletínkáan
ná jikun, bɔ ayǐgba ná ajinukún.

¹⁹ Nɔvǐ lé, na meɖé ɖô mi mê bo bú ali bo lín ga dó
nŭgbó ɔ, bɔ me ɖěvǔ le dɔn me ɔ wá ali né ɔ ji ɔ,
²⁰ mi bo nyó e ɖô me ɖeé le kô ná hwɛhutó ɖé zón ali
nyananyána ɖeé ji e tê ɔ ji ɔ hwlěh hwɛhutó ɔ sín
alindɔn gán zón kú. Bɔ nŭ né ɔ na zón bɔ Mawu na só
hwe sŭsú ke me.